

Négy óraüvegen négy szilárd anyag volt (A, B, C, D): oltott mész, kalcium-klorid, mészkő és nátrium-karbonát.

Mind a négy szilárd anyaggal két kísérletet végeztünk el: fél vegyszeres kanálnyi anyagot vízbe tettünk, illetve fél vegyszeres kanálnyi anyagot 2 mol/dm^3 koncentrációjú sósavba tettünk, és vizsgáltuk, hogy mi történik.

A anyag: a vegyület vízben és sósavban is oldódott, mindkét esetben színtelen oldatot kaptunk.

B anyag: a vegyület vízben és sósavban is oldódott, a sósavval való reakció során gázfejlődést tapasztaltunk, és mindkét kísérletben színtelen oldatot kaptunk.

C anyag: a vegyület vízben rosszul oldódott, de sósavban oldódott, és ekkor színtelen oldatot kaptunk.

D anyag: a vegyület vízben nem oldódott, de sósavban oldódott, gázfejlődést tapasztaltunk és színtelen oldatot kaptunk.

a) A kísérleti tapasztalatok alapján töltsé ki a táblázatot!

óraüveg jelölése	az óraüvegen levő vegyület képlete	a sósavval való reakció egyenlete (ha nem játszódik le kémiai reakció, akkor abba a rubrikába X-et tegyen)
A	1.	5.
B	2.	6.
C	3.	7.
D	4.	8.

b) Két kísérletben gázfejlődést tapasztaltunk. Mit tapasztaltunk volna, ha a keletkező gáz útjába égő gyújtópálcát tettünk volna? Válaszát indokolja!
(2023. május új NAT)

Megoldás: (13 pont)

a)

1. CaCl_2	<i>1 pont</i>
2. Na_2CO_3	<i>1 pont</i>
3. $\text{Ca}(\text{OH})_2$	<i>1 pont</i>
4. CaCO_3	<i>1 pont</i>
5. X	<i>1 pont</i>
6. $\text{Na}_2\text{CO}_3 + 2 \text{HCl} = 2 \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$	<i>2 pont*</i>
7. $\text{Ca}(\text{OH})_2 + 2 \text{HCl} = \text{CaCl}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$	<i>2 pont*</i>
8. $\text{CaCO}_3 + 2 \text{HCl} = \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$	<i>2 pont*</i>

(*Helyesen felírt, de helytelenül rendezett reakcióegyenlet esetén **1 pont** jár;

Ha nem megfelelő helyre sorolja be a vegyületet, de a felírt reakcióegyenlet helyes, **jár a 2 pont**)

- b)** (Mindkét esetben) elaludt volna az égő gyújtópálca, *1 pont*
mert szén-dioxid keletkezett, ami nem táplálja az égést. *1 pont*